

А К Т

обстеження комісією насаджень, що потребують суцільної санітарної рубки (ССР) по Камінь-Каширському надлісництву філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України"

"28" лютого 2025 року

м. Камінь-Каширський
Волинської області

Комісією в складі: начальника відділу мисливського господарства, охорони та захисту лісів Північно-Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства (далі Північно-Західне міжрегіональне УЛМГ) Володимира КАСЯНЧУКА, головного спеціаліста відділу мисливського господарства, охорони та захисту лісів Північно-Західного міжрегіонального УЛМГ Антона СТЕЛЬМАХА, голови Камінь-Каширської територіальної громади Віктора ПАСЯ, голови Сошичненської об'єднаної територіальної громади Ігора ВОЛОСЮКА, заступника начальника філії "Вінницялісозахист" державного спеціалізованого лісозахисного підприємства "Київлісозахист" (далі - філія "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист") Олександра БОЛЮХА, завідувача сектору нагляду, обліку і прогнозу філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" Віталія СТЕГНЯКА (відповідно до листа філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" від 18.02.2025 року № 2389/34.4.1-2025), провідного інженера з охорони та захисту лісів філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" Олександра ВЕРЕМЕЙЧИКА, лісничого Бузаківського лісництва Олега ФЕДОРОВИЧА, лісничого Видертського лісництва Валентина ЛИТВИНА, лісничого Велико-Обзирського лісництва Андрія МИСЯ, помічника лісничого Боровненського лісництва Івана ФЕДОРОВИЧА, лісничого Добренського лісництва Віталія КАРПУКА, лісничого Карпилівського лісництва Олександра ГОРДІЙЧУКА, помічника лісничого Клітицького лісництва Володимира ЛИТВИНА, лісничого Полицівського лісництва Івана ВОВКА, лісничого Нуйнівського лісництва Владислава ШЕПТУРА, лісничого Сошичненського лісництва Аркадія ГОРДІЙЧУКА, лісничого Кримнівського лісництва Михайла КУЗЬМИЧА, лісничого Пнівненського лісництва Петра ЛЕОНЦЯ створеною відповідно до п.30 СПУ (наказ по філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" № 373/34.4 від 25.2025 року), проведено лісопатологічне обстеження в лісових насадженнях, які втратили біологічну стійкість на доцільність призначення суцільної санітарної рубки (ССР) в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" та знаходяться на території Камінь-Каширського надлісництва.

Обстеженням в натурі встановлено: обстежені насадження характеризуються незадовільним санітарним станом - всиханням та деградацією сильної інтенсивності. Причиною погіршення санітарного стану є пошкодження хворобами лісу, стихійним явищем (буревієм) та стовбуровими шкідниками в сильному ступені.

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер ділянки	Площа, що потребує проведення заходів, га	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування							категорія лісів	Причина втрати біологічної стійкості та загибелі насадження	Метод лісовідновлення
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, м3 на 1 га			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Бузаківське	5	39	4.2	(1)	0.5	10СЗ+БП	55	0.70	1	19	26	250	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	13	28	0.6	(1)	0.5	10СЗ+БП+ОС	56	0.70	2	18	26	240	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	14	29	41.4	(2)	0.4	10СЗ+ДЗ+БП	60	0.70	1	20	28	280	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	19	15	10.0	(9)	0.7	10СЗ	56	0.70	2	18	16	250	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	20	5	3.2	(1)	0.6	10СЗ	47	0.60	2	16	26	180	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	34	66	1.8	(2)	0.3	10СЗ	50	0.60	1	19	28	220	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	34	71	1.1	(2)	0.3	10СЗ	50	0.70	1	19	28	260	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	57	25	4.7	(3)	0.5	10СЗ+ДЗ	65	0.70	1	21	28	300	2	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	57	31	1.7	(2)	0.3	9СЗ1ДЗ	65	0.50	1	22	32	210	2	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	57	37	9.4	(4)	0.4	9СЗ1ДЗ+ГЗ	60	0.50	1	20	28	210	2	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	57	45	0.5	(1)	0.4	10СЗ+ДЗ+БП	100	0.40	3	20	32	140	2	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	59	55	1.4	(1)	1.0	8СЗ2БП	30	0.70	3	9	12	70	2	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	59	72	1.0	(1)	0.4	6СЗ(60)4СЗ(30)	60	0.70	1	20	28	235	2	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	Разом				6.3										
Видертське	17	31	2.9	(4)	0.3	10СЗ	70	0.50	2	21	28	210	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	17	33	5.0	(4)	0.5	10СЗ	55	0.70	1	20	24	280	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	47	11	3.6	(4)	0.5	10СЗ+БП	60	0.70	1	22	28	320	2	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	54	48	8.5	(1)	0.5	8СЗ1ЯЛЕ1БП	90	0.60	2	24	32	310	2	короїд типограф, малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	Разом				1.8										
Велико-Обзирське	1	31	12.7	(4)	0.3	9СЗ1БП	50	0.80	2	17	18	240	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	1	40	14.1	(5)	0.4	10СЗ	65	0.80	2	20	22	320	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	15	19	7.8	(11)	0.1	10СЗ	63	0.80	2	20	24	320	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	15	24	1.1	(2)	0.3	10СЗ	72	0.70	2	20	26	280	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	40	20	33.5	(10)	0.7	10СЗК+СБ	45	0.80	1	18	24	280	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	40	28	17.0	(2)	0.2	10СЗ+БП	60	0.70	1А	24	28	360	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к

[illegible]

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Сошиченське	7	69	16.9	(5)	0.8	10СЗК+БП	42	0.70	1	17	22	220	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	14	16	33.6	(13)	0.7	10СЗ	57	0.80	2	18	22	288	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	14	25	9.0	(4)	0.6	10СЗ+БП	41	0.80	2	14	18	185	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	16	17	4.7	(3)	1.0	10СЗ	27	0.70	1Б	15	18	190	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	16	18	4.4	(3)	0.7	10СЗ	27	0.90	1А	14	18	200	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	17	41	8.2	(3)	1.0	10СЗ+БП	42	0.80	2	15	22	200	3	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	19	21	9.3	(1)	0.8	10СЗ	57	0.80	2	17	20	260	4	малий та великий соснові лубоїди, златки, буревій	л/к
	29	10	0.9		0.9	10СЗК+БП	57	0.30	2	18	22	105	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	29	16	16.3	(13)	0.7	10СЗК+БП	57	0.70	1А	22	24	313	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	47	1	1.4	(1)	0.6	8СЗ2БП	65	0.30	2	19	28	95	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	50	9	2.2	(1)	0.6	9СЗ1БП+ЯЛЕ+ОС	47	0.80	1	19	24	280	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	60	8	2.0	(2)	0.4	10СЗ	39	0.70	1	16	22	200	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	60	13	12.7	(9)	1.0	10СЗ+БП	39	0.70	1	15	20	180	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	60	38	11.9	(8)	0.9	10СЗК+БП	45	0.70	2	16	22	200	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	63	10	2.4	(1)	0.4	6СЗЗБП1ОС	40	0.70	1	16	20	170	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	63	23	1.6	(1)	0.6	10СЗ+БП	37	0.60	1	14	18	140	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
Разом					11.7										
Кримнівське	25	4	7.1	(1)	0.6	10СЗ+БП	70	0.70	2	19	36	260	2	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	33	5	18.3	(13)	0.8	10СЗ	57	0.60	1	20	26	250	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	33	12	12.8	(9)	0.6	10СЗ	52	0.50	1	18	26	180	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	40	30	9.5	(6)	0.6	10СЗ	52	0.60	1	20	26	240	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	43	24	16.1	(3)	0.8	10СЗ	52	0.70	1	19	28	260	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	44	19	9.2	(1)	0.5	10СЗ	52	0.70	1	20	28	280	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	55	5	1.5	(4)	0.5	10СЗ	52	0.70	1А	21	28	300	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Кримінівське	55	16	4.3	(2)	0.6	10СЗ	57	0.70	1А	22	28	320	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	57	37	3.4	(2)	0.5	10СЗ	60	0.70	2	17	24	220	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	57	44	4.4	(5)	0.8	10СЗ+БП+ВЛЧ	52	0.70	1	20	30	280	4	малий та великий соснові лубоїди, златки, буревій	л/к
	58	70	5.8	(1)	0.9	10СЗ	55	0.70	2	18	28	240	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	59	26	2.3	(2)	0.6	10СЗ	50	0.70	1	18	24	240	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
Разом					7.8										
Півнінське	3	36	2.5	(2)	0.3	8СЗ(70)2СЗ(50)+БП	70	0.70	2	19	24	250	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	10	18	2.4	(1)	0.9	10СЗ+БП	44	0.70	2	14	16	170	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	11	15	18.4	(6)	0.1	10СЗ	53	0.70	1	19	26	260	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	11	23	7.3	(4)	0.4	9СЗ1БП	53	0.70	2	16	16	200	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	11	23	7.3	(5)	0.6	9СЗ1БП	53	0.70	2	16	16	200	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
	11	25	4.9	(3)	0.4	10СЗ	53	0.70	2	18	24	250	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
Разом					2.7										
Всього					61.4										

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Обстежені насадження характеризуються незадовільним санітарним станом – всиханням сильної інтенсивності. Причиною погіршення санітарного стану є пошкодження низькоповнотних та розладнаних насаджень стовбуровими шкідниками (які в свою чергу є носіями збудників дереворуйнівних грибів (так звана група офіостомових грибів, куди входять види родів *Ceratocystis*, *Ceratocustipsis*, *Ophiostoma*, *Grosmaria*), буревієм та хворобами лісу в сильному ступені.

Серед стовбурових шкідників провідне місце на сосні звичайній (СЗ) займають лубоїди соснові (лубоїд сосновий малий (*Tomicus minor*) та лубоїд сосновий великий (*Tomicus piniperda*), в меншій мірі - короїд вершинний (*Ips acuminatus*), на ЯЛЕ - короїд типограф (*Ips typographus*). Шкідники-ксилофаги знаходяться на зимівлі (поодинокі є дерева V-ї та IV-ї категорій стану). Під деревами сліди життєдіяльності у вигляді "стрижених" пагонів від 5 штук на м² до 12 шт. на м². Насадження сосни звичайної характеризуються сильним ступенем пошкодження. В наявності також сухостійні дерева, в переважній більшості групового розміщення, які відпрацьовані комплексом златок.

Також внутрішні тканини стовбурів в місцях поширення личинкових ходів шкідників-ксилофагів характеризуються наявністю «синяви», яка характерна при поширенні її збудників - офіостомових грибів. Деревя сосни V - VI категорій стану відпрацьовані личинками та імаго малого та великого соснових лубоїдів, а IV і частково III - заселені ними.

Насадження також пошкоджені кореневою губкою в сильному ступені (відповідно до причин вказаних вище у відповідних лісництвах), які характеризуються всиханням куртинного та групового характеру. Повнота насаджень нерівномірна – наявні вікна малих та середніх розмірів (по 0.01 - 0.03 га). Крони дерев ажурні (III та особливо IV категорія стану), приріст знижений, відпад глищі більше норми. Деревя IV категорії стану характеризуються окрім ажурності сильного ступеня, зміною забарвлення глищі до світлих або бурих тонів, суховершинністю (всиханням до 2/3 крони). Сухостійні дерева також відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників (переважно малим та великим сосновими лубоїдами).

Насадження Карпилівського, частково Нуйнівського та Клітицького лісництвах пошкоджені стихійним явищем (буревієм 2023 року), внаслідок чого утворилася значна кількість буреломних дерев, дерев зі зламаними стовбурами, з нахилом стовбура більше 30 градусів, відламанною кроною та її частин, тощо, характеризуються змішаним характером пошкодження – переважно куртинного та суцільного характеру. Ступінь пошкодження – сильний (більше 30 % вибірки від запасу деревостану). В частині таксаційних виділів інших лісництв наявні поодинокі та групами пошкоджені внаслідок дії сили вітру вітровальні та буреломні дерева, дерева з нагнутими стовбурами, з підірваною кореневою системою, дерева з нахилом стовбурів більше 30 градусів, дугоподібно зігнуті дерева, тощо.

Другорядні листяні породи дерев, що є у складі хвойних насаджень, вражені корневими та стовбурними гнилями, які викликаються комплексом різних причин: дерева осики (ОС) від трутовика несправжнього (*Phellinus tremulae*), дерева берези повислої (БП) від трутовика справжнього (*Fomes fomentarius*) та бактеріальної водянки, дерева вільхи чорної (ВЛЧ) трутовиком променевим (*Inonotus radiatus*) та вільховою златкою (*Dicercia alni*), дерева дуба звичайного (ДЗ) від пошкоджень судинним мікозом дуба та поперечним раком, дерева граба звичайного (ГЗ) від некрозу, а також відбувається всихання дерев в результаті міжвидової та внутрішньовидової боротьби.

Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів.

В насадженнях неодноразово проводилися рубки догляду та вибіркові санітарні рубки (ВСР) в період 2013 - 2023 років, але деревостани продовжують всихати і деградувати. Обстежені насадження є небезпечними осередками подальшого розвитку та розповсюдження стовбурових шкідників та відносяться до III класу біологічної стійкості. Дерева Сз IV – VI категорії стану становлять 35 - 90%, а проведення ВСР призведе до зниження повнот життєздатних деревостанів нижче 0,3. Дані ділянки лісу є осередками розвитку та розповсюдження стовбурових шкідників і хвороб лісу, втратили свої захисні функції та згідно п. 27 Санітарних правил в лісах України потребують проведення суцільних санітарних рубок (ССР) на загальній площі 61.4 га з подальшим залісненням згідно лісорослинних умов методом створення лісових культур та шляхом природного поновлення на всіх зрубках.

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2012 року ДП «Камінь-Каширське лісове господарство», 2015 року року ДП "СЛАП Камінь-Каширськагроліс", 2017 року ДП «Камінь-Каширське лісове господарство» (Карпилівське лісництво), представленого для лісопатологічного обстеження:

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводилися силами лісової охорони філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України". На момент обстеження роботи по відведенню лісосік до рубки знаходяться в завершальній стадії. Ділянки відмежовані в натурі та остовповані.

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Керівництву філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" вийти з клопотанням перед Північно-Західним міжрегіональним УЛМГ про надання пропозицій щодо проведення суцільних санітарних рубок у вищезазначених частинах таксаційних виділів на загальній площі 61.4 га.
2. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.
3. Зруби заліснити в 2025 - 2026 роках згідно лісорослинних умов методом створення лісових культур на загальній площі 60.3 га і на площі 1.1 га шляхом природного поновлення.
4. З метою оздоровлення та запобігання зараженню або пошкодженню суміжних насаджень, рубки провести в максимально стислі терміни з одночасним знищенням (подрібненням) порубкових залишків.

Акт складений в чотирьох примірниках:

- 1-й - Північно-Західному міжрегіональному УЛМГ;
- 2-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";
- 3-й - філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України"
- 4-й - Камінь-Каширському надлісництву філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України"

ПІДПИСИ:

Начальник відділу мисливського господарства, охорони та захисту лісів
Північно-Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства

Володимир КАСЯНЧУК

Головний спеціаліст відділу мисливського господарства, охорони та захисту лісів
Північно-Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства

Антон СТЕЛЬМАХ

Віктор ПАСЬ

Ігор ВОЛОСЮК

Олександр БОЛЮХ

Голова Камінь-Каширської ТГ

Голова Сошичненської ТГ

Заступник начальника філії

"Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист"

Завідувач сектору нагляду, обліку і прогнозу
філії "Вінницялісозахист" ДСЛП

"Київлісозахист"

Провідний інженер з охорони та захисту лісів
філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси
України"

Віталій СТЕГНЯК

Олександр ВЕРЕМЕЙЧИК

Лісничий Бузаківського лісництва

Олег ФЕДОРОВИЧ

Лісничий Видертського лісництва

Валентин ЛИТВИН

Лісничий Велико-Обзирського лісництва
Помічник лісничого Боровненського
лісництва

Андрій МИСЬ

Лісничий Добренського лісництва

Іван ФЕДОРОВИЧ

Лісничий Карпилівського лісництва

Віталій КАРПУК

Помічник лісничого Клітицького лісництва

Олександр ГОРДІЙЧУК

Лісничий Полицівського лісництва

Володимир ЛИТВИН

Лісничий Нуйнівського лісництва

Іван ВОВК

Лісничий Сошичненського лісництва

Владислав ШЕПТУР

Лісничий Кримнівського лісництва

Аркадій ГОРДІЙЧУК

Лісничий Пнівненського лісництва

Михайло КУЗЬМИЧ

Петро ЛЕОНЕЦЬ